EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 25.6.2021
COM(2021) 327 final

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL, Euratom) nr 609/2014, et suurendada prognoositavust liikmesriikide jaoks ja täpsustada vaidluste lahendamise menetlusi traditsiooniliste omavahendite, käibemaksupõhiste omavahendite ja kogurahvatulul põhinevate omavahendite kättesaadavaks tegemisel

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Käesoleva ettepaneku eesmärk on kehtestada Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 322 lõike 2 kohased sätted, mis on vajalikud omavahendite kättesaadavaks tegemist reguleerivate meetodite ja menetluste kindlaksmääramiseks.

Käesolev ettepanek esitatakse vastuseks Euroopa Ülemkogu 2020. aasta juuli järeldustele,[1] milles paluti komisjonil kaaluda ettepaneku esitamist omavahendite kättesaadavaks tegemise määruse muutmiseks, et käsitleda omavahendite kättesaadavaks tegemisega seotud väljakutseid.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on muuta nõukogu määrust (EL, Euratom) nr 609/2014,[2] mis on omavahendeid käsitleva otsuse[3] kõrval see õigusakt, millega määratakse kindlaks menetlused ja tähtajad, mille alusel tehakse ELi eelarve jaoks kättesaadavaks traditsioonilised omavahendid, käibemaksupõhised omavahendid ja kogurahvatulul põhinevad omavahendid.

Kuigi nõukogu määrus (EL, Euratom) nr 609/2014 on andnud ELi rahastamise mehhanismile kindla ja stabiilse aluse, oleks soovitav parandada kehtivaid omavahendite kättesaadavaks tegemist käsitlevaid sätteid, et eelkõige suurendada prognoositavust liikmesriikide jaoks ja kehtestada vaidluste lahendamiseks kindlad menetlused.

Käesoleva ettepanekuga luuakse hoolikalt tasakaalustatud süsteem, et tagada korrapärased ja õigeaegsed maksed ELi eelarvesse, mis on vajalik ELi omavahendite süsteemi sujuvaks toimimiseks, liidu eelarve igapäevaseks haldamiseks ja sellest lähtuvalt ELi kui terviku toimimiseks.

Ühe uuendusena kehtestatakse vaidluste lahendamiseks läbivaatamismenetlus, mida palju liikmesriike on palunud. Menetluse kehtestamisega kodifitseeritakse senisest üksikasjalikumad menetlusnormid, millega reguleeritakse omavahendite kättesaadavaks tegemist käsitlevat teabevahetust komisjoni ja liikmesriikide vahel. Ettepanek kajastab ka praegust tava esitada koos makse sooritamisega reservatsioon, mis annab võimaluse algatada komisjoni vastu ELi toimimise lepingu artikli 268 ja artikli 340 teise lõigu kohaselt alusetu rikastumise hagi.

Ettepanekuga muudetakse mitmel tasandil viiviseid käsitlevaid norme. Nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2016/804 on juba ette nähtud viivise suurenemise ülempiir 16 protsendipunkti üle baasmäära. Käesoleva ettepanekuga laiendatakse viivise suurenemise ülempiiri kõigile juhtumitele. Selle aluseks on liikmesriikide märkused, et nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 609/2014 on mitmete juhtumite puhul, mis olid teada juba enne 1. oktoobrit 2016, nähtud

---

[1] Punkt 142: „Mis puudutab nõukogu määrust meetodite ja menetluste kohta, millega tehakse kättesaadavaks omavahendid, ning muude sularahavajaduste rahuldamiseks vajalike meetmete kohta, siis palutakse komisjonil kaaluda ettepaneku esitamist selle määruse muutmiseks, et käsitleda omavahendite kättesaadavaks tegemisega seotud väljakutseid.“

[2] Nõukogu 26. mai 2014. aasta määrus (EL, Euratom) nr 609/2014 meetodite ja menetluse kohta, millega tehakse kättesaadavaks traditsioonilised, käibemaksupõhised ja kogurahvatulul põhinevad omavahendid, ning muude sularahavajaduste rahuldamiseks vajalike meetmete kohta *(ELT L 168, 7.6.2014, lk 39)*.

[3] Nõukogu 26. mai 2014. aasta otsus Euroopa Liidu omavahendite süsteemi kohta (2014/335/EL, Euratom) *(ELT L 168, 7.6.2014, lk 105)*.

ette väga suur viivis. Ettepanekuga suurendatakse ka viivisesummade sissenõudmisest loobumise määra 500 eurolt 1 000 eurole. Lisaks kehtestatakse traditsiooniliste omavahendite summade hoidmiseks B-raamatupidamisarvestuses 10-aastane tähtaeg.

Et suurendada liikmesriikide poolt ELi eelarvesse tehtavate maksete prognoositavust, muudetakse ettepanekuga iga-aastase saldode korrigeerimise põhimõtteid ja lükatakse korrigeeritud summade kättesaadavaks tegemise tähtpäev edasi aastale N+2. Seda on oma siseriikliku eelarvemenetluse lihtsustamiseks soovinud paljud liikmesriigid.

Lisaks sisaldab ettepanek uut artiklit, millega kodifitseeritakse omaalgatuslike ettemaksete tegemise kord, mida on samuti liikmesriigid soovinud. Ettepanekuga lisati ka võimalus, et komisjon loob keskse omavahendite konto.

Ettepanek on osa suuremast paketist, kuhu kuuluvad nõukogu määrus (EU, Euratom) 2021/770, mis käsitleb ringlusse võtmata plastpakendijäätmetel põhinevate omavahendite arvutamist, nimetatud omavahendite kättesaadavaks tegemise meetodeid ja menetlusi, rahavajaduste rahuldamise meetmeid ning kogurahvatulul põhinevate omavahendite teatavaid aspekte,[4] ja ettepanekud uute omavahendite kohta, mis võetakse eeldatavasti peagi vastu, kooskõlas 16. detsembri 2020. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega[5].

Samuti tehakse ettepanek lisada Saksamaa kindlasummalisest korrektsioonist kasusaajate hulka ning kustutada viide Ühendkuningriigi kasuks tehtavale korrektsioonile.

Komisjoni ettepanekut selgitatakse täpsemalt allpool punktis 5. Vastavalt Euroopa Ülemkogu 2020. aasta juuli järeldustele on käesoleva seletuskirja punktis 6 esitatud komisjoni hinnang nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 609/2014.

Kõik omavahendite kättesaadavaks tegemist reguleerivad sätted, sealhulgas uute omavahendite kättesaadavaks tegemist käsitlevad uued kavandatavad määrused, tuleks edaspidi läbivaatamise käigus liita.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Käesoleva määruse õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikli 322 lõige 2. Ettepanekuga täiendatakse muid omavahendeid reguleerivaid õigusnorme, nagu nõukogu otsus (EL, Euratom) 2020/2053,[6] nõukogu määrus (EL, Euratom) 2021/768,[7] nõukogu määrus (EL, Euratom) 2021/769[8] ja nõukogu määrus (EL, Euratom) 2021/770.

---

4 Nõukogu 30. aprilli 2021. aasta määrus (EL, Euratom) 2021/770, mis käsitleb ringlusse võtmata plastpakendijäätmetel põhinevate omavahendite arvutamist, nimetatud omavahendite kättesaadavaks tegemise meetodeid ja menetlusi, rahavajaduste rahuldamise meetmeid ning kogurahvatulul põhinevate omavahendite teatavaid aspekte (ELT L 165, 11.5.2021, lk 15).

5 16. detsembri 2020. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel, mis käsitleb eelarvedistsipliini, eelarvealast koostööd ning usaldusväärset finantsjuhtimist, samuti uusi omavahendeid, sealhulgas uute omavahendite kasutuselevõtmise suunas liikumise tegevuskava (ELT L 433, 22.12.2020, lk 28).

6 Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta otsus (EL, Euratom) 2020/2053, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi, Euratom (ELT L 424, 15.12.2020, lk 1).

7 Nõukogu 30. aprilli 2021. aasta määrus (EL, Euratom) 2021/768, millega kehtestatakse Euroopa Liidu omavahendite süsteemi rakendusmeetmed (ELT L 165, 11.5.2021, lk 1).

8 Nõukogu 30. aprilli 2021. aasta määrus (EL, Euratom) 2021/769, millega muudetakse määrust (EMÜ, Euratom) nr 1553/89 käibemaksust laekuvate omavahendite kogumise kindla ühtse korra kohta (ELT L 165, 11.5.2021, lk 9).

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Omavahendite kogumine tugineb muude liidu tegevuspõhimõtete nõuetekohasele kohaldamisele:

– traditsioonilised omavahendid (peamiselt tollimaksud, kaubanduse kaitsemeetmed ja suhkrumaksud) on seotud tolliliidu, ühise kaubanduspoliitika ja ühise põllumajanduspoliitikaga;

– käibemaksupõhised omavahendid on seotud ühtse turu ja maksupoliitikaga.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikli 322 lõige 2.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ei kohaldata.

- **Proportsionaalsus**

Ettepaneku eesmärk on suurendada liikmesriikide jaoks prognoositavust ELi eelarve jaoks omavahendite kättesaadavaks tegemisel ja kehtestada menetlused vaidluste lahendamiseks. Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, kuna see ei lähe kaugemale sellest, mis on taotletava eesmärgi rahuldaval määral saavutamiseks vajalik ja proportsionaalne.

- **Vahendi valik**

ELi toimimise lepingu artikli 322 lõikes 2 ei ole täpsustatud, millist vahendit kasutada[9]. Nõukogu otsuse 2014/335/EL, Euratom artikli 8 lõike 2 ja nõukogu otsuse (EL, Euratom) 2020/2053 artikli 9 lõike 3 kohaselt peavad liikmesriigid siiski tegema omavahendid komisjonile kättesaadavaks „vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 322 lõike 2 alusel vastu võetud määrustele“.

Lisaks muudetakse ettepanekuga nõukogu määrust (EL, Euratom) nr 609/2014 omavahendite kättesaadavaks tegemise kohta. Seda arvesse võttes on määrus asjakohane valik.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Käesoleva ettepaneku ettevalmistamisel esitas komisjon liikmesriikidele, Euroopa Parlamendile ja Euroopa Kontrollikojale üksikasjaliku küsimustiku, et hinnata nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 609/2014 sisu ja praktilist toimimist. Küsimustiku vastused kinnitasid, et määrus toimib üldiselt hästi. Siiski tegid liikmesriigid mitu taotlust määrust parandada.

[9] *„Komisjoni ettepaneku põhjal ning pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendi ja kontrollikojaga määrab nõukogu kindlaks meetodid ja menetluse, mille kohaselt liidu omavahendeid käsitleva korraga ette nähtud eelarvetulud tehakse komisjonile kättesaadavaks, ning määrab meetmed, mida vajaduse korral võetakse sularahanõudluse rahuldamiseks.“*

Ettepaneku koostamisel on ühtlasi võetud arvesse nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 609/2014 kehtestatud omavahenditesüsteemi üle peetud põhjalikke arutelusid nõukogu omavahendite töörühmas ning komisjoni ja liikmesriikide, Euroopa Parlamendi ja Euroopa Kontrollikoja vahelistel kahepoolsetel kohtumistel.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepaneku eesmärk on tugevdada nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 609/2014 toimimist ja parandada sealjuures menetlust, mille kohaselt liikmesriigid omavahendeid kättesaadavaks teevad. Seetõttu aitab ettepanek praegust omavahenditesüsteemi parandada.

Võrreldes nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 609/2014 ei muuda ettepanek vajadust inim- ja haldusressursside järele. Siiski toob viivise suurenemise ülempiiri laiendamine kõikidele juhtumitele kaasa ELi eelarvesse laekuva viivisetulu vähenemise. Eelmiste aastate (alates nõukogu määruse (EL, Euratom) 2016/804 jõustumisest) võrdlussummade põhjal arvutatud finantsmõju on hinnanguliselt 27,5 miljonit eurot aastas.

5. MUUD ELEMENDID

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Omavahendeid käsitlevate õigusaktide kohaldamist, sealhulgas omavahendite kättesaadavaks tegemise meetodeid ja menetlust arutatakse korrapäraselt omavahendite nõuandekomitees.

Komisjoni ettepaneku võib kokku võtta järgmiselt.

I peatükk „Üldsätted“ ja II peatükk „Omavahendite raamatupidamisarvestus“.

Nendes peatükkides muudatusi ei tehta.

III peatükk „Omavahendite kättesaadavaks tegemine“.

Artikli 9 lõikesse 1 lisatakse võimalus, et komisjon loob keskse omavahendite konto. Praegu peavad omavahendite kontot ainult liikmesriigid. Komisjonil peaks edaspidi olema võimalik ajakohastada tema nimel avatud kontode haldamist. Omavahendite kogumiseks kasutatavate pangakontode arvu vähendamine muudab vahendite kogumise tõhusamaks ja võimaldab rahavoogude juhtimist ühtlustada.

Artikli 10a lõikesse 2, milles käsitletakse käibemaksupõhiste ja kogurahvatulul põhinevate omavahendite kättesaadavaks tegemist, lisatakse omaette lõik, millega nähakse ette võimalus teha üksikjuhtumipõhiseid omaalgatuslikke ettemakseid. Sättega tagatakse, et kõik omaalgatusliku ettemaksega seotud kulud kannab selle teinud liikmesriik.

Artikli 10b lõikega 5 lükatakse eelmiste eelarveaastate käibemaksupõhiste ja kogurahvatulul põhinevate omavahendite korrigeeritud summade kättesaadavaks tegemise tähtpäev edasi selle aasta märtsi esimesele tööpäevale, mis järgneb aastale, mil komisjon liikmesriike kõnealustest summadest teavitas.

Artikli 10b lõikes 7 määratakse kindlaks ajavahemik, mille jooksul võivad liikmesriigid taotleda komisjonilt käibemaksupõhiste omavahendite arvelt kättesaadavaks tehtavate summade läbivaatamist, ning artikli 13 lõikes 5 määratakse sama ajavahemik traditsiooniliste omavahendite puhul.

Et vältida viivisesummade liigset suurenemist, on nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2016/804 kehtestatud omavahendite hilinenud maksmise puhul viivisemäära suurenemise ülempiir 16 protsendipunkti. Seda ülempiiri kohaldatakse viiviste suhtes omavahenditelt, mis tuli tasuda pärast kõnealuse määruse jõustumise kuupäeva 1. oktoobrit 2016 või enne seda kuupäeva vaid juhul, kui need omavahendid said komisjonile või asjaomasele liikmesriigile teatavaks alles pärast nimetatud kuupäeva. See ülempiir on sätestatud nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 609/2014 artikli 12 lõike 5 kolmandas lõigus. Ettepanekuga laiendatakse viivise ülempiiri juhtumitele, mille suhtes praegu ülempiiri ei kohaldata. Ülempiiri ei ole siiski kavas kohaldada viivisesummade suhtes, millest on liikmesriiki teavitatud juba enne käesoleva ettepaneku jõustumist.

Artikli 12 lõikes 3 tehakse ettepanek tõsta viivisesummade sissenõudmisest loobumise määra 500 eurolt 1 000 eurole.

Artikli 13 lõike 2 viiendas lõigus kehtestatakse summade puhul, mida ei ole võimalik sisse nõuda, üldine tähtaeg summade kustutamiseks eraldi raamatupidamisarvestusest, et tagada eraldi raamatupidamisarvestusega hõlmatud juhtumite korrapärane läbivaatamine.

Lõpuks viiakse artiklid 6 ja 10a kooskõlla uue omavahendeid käsitleva otsusega ning lisatakse Saksamaa kindlasummalisest korrektsioonist kasusaajate hulka ja kustutatakse mõlemast artiklist viide Ühendkuningriigi kasuks tehtavale korrektsioonile.

IIIa peatükk „Reservatsiooniga makse ja läbivaatamismenetlus“

Lisatakse uus IIIa peatükk. Uues artiklis 13a sätestatakse liikmesriikide jaoks võimalus teha summa kättesaadavaks koos reservatsiooni esitamisega. Selle sammuga kodifitseeritakse praegune tava.

Uue artikliga 13b kehtestatakse läbivaatamismenetlus ilmsete lahkarvamuste puhuks liikmesriigi ja komisjoni vahel. Uue menetlusega nähakse ette selged tähtajad ja kohustused nii liikmesriikidele kui ka komisjonile. Menetlusega tagatakse konstruktiivne dialoog vaidlusaluste summade üle ja püütakse hõlbustada kokkuleppe saavutamist poolte vahel.

6. LISA

- **Komisjoni hinnang nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 609/2014 kohta**

Kooskõlas Euroopa Ülemkogu volitustega hindas komisjon nõukogu määrust (EL, Euratom) nr 609/2014 sisuliselt, pidades silmas vajadust tagada omavahendite maksete seaduslikkus ja korrapära. See on oluline ka tulevasi uusi omavahendeid silmas pidades.

Hoolimata üldjoontes positiivsest hinnangust määruse toimimisele, on liikmesriigid taotlenud mitmes valdkonnas muudatuste tegemist. Nõukogu omavahendite töörühmas viimase kahe aasta jooksul toimunud arutelude käigus on erilist tähelepanu pööratud järgmisele:

- hilinenud maksete eest viiviste tasumist reguleerivad normid;
- tingimuslikud maksed ja liikmesriikide kaitseõigus;
- omavahendite omaalgatuslikud ettemaksed;
- artikli 13 lõike 2 teise lõigu kohased erandid kättesaadavaks tegemise kohustustest;
- mahakandmisjuhtumite hindamine;
- kogurahvatulul ja käibemaksul põhinevate omavahendite korrigeerimine;

- omavahendite kättesaadavaks tegemise sätete liitmine.

Läbivaatamise käigus hindas komisjon üksikasjalikult kõiki liikmesriikide poolt omavahendite kättesaadavaks tegemise kohta tõstatatud küsimusi ja jõudis allpool selgitatud järeldusteni. Nende järelduste pinnalt on koostatud komisjonis vastu võetud muudatusettepanek.

Hilinenud maksete suhtes kohaldatavad viivised

ELi eelarve sõltub õigeaegselt tehtud maksetest. Hilinenud maksete suhtes kohaldatavad viivised on selle eesmärgi saavutamiseks oluline stiimul. Euroopa Liidu Kohus on korduvalt kinnitanud, et kohustus teha omavahendid komisjoni jaoks kättesaadavaks on lahutamatu viivise maksmise kohustusest; viimati kinnitati seda otsuses C-575/18 P.

Pärast viivise ülempiiri jõustumist 1. oktoobril 2016 on tasumisele kuuluvad viivisesummad märkimisväärselt vähenenud. Enne seda kuupäeva kasvasid viivised ilma ühegi ülemmäärata seni, kuni põhisumma oli maksmata. Tänu ülempiiri kehtestamisele ei saa viivised kogu viivitusaja jooksul suureneda üle 16 protsendipunkti. Valim, mis koosneb 22 juhtumist, mille suhtes kohaldati ülempiiri, näitab tasumisele kuuluvate viiviste vähenemist kokku 9 miljoni euro võrra võrreldes sellega, kui viiviseid arvutada nii, nagu enne ülempiiri kehtestamist. Sellistel juhtudel vabastatakse liikmesriigid viivise maksmisest summas, mis vastab 83 %-le tegelikult taotletud viiviste summast.

Viiviste ülempiiri kohaldatakse siiski vaid juhtumite suhtes pärast 1. oktoobrit 2016. Enne 1. oktoobrit 2016 teada olnud juhtumite puhul ülempiiri ei kohaldata. Seetõttu kasvas tasumisele kuuluv viivisesumma mitmel puhul üsna suureks. Ülempiiri laiendamisega kõigile juhtumitele kaasneb moraalirisk, kuid sellest hoolimata tundub olevat kasulik praegust üsna keerukat süsteemi lihtsustada.

Tingimuslikud maksed ja liikmesriikide kaitseõigus

Liikmesriikide kaitseõiguse ja kohtuliku kaitse vallas kinnitatakse hiljutises Euroopa Kohtu otsuses kohtuasjas C-575/18 P, et kehtivad omavahendeid reguleerivad õigusaktid juba annavad liikmesriikidele tõhusa kaitseõiguse. Selguse ja läbipaistvuse huvides oleks siiski kasulik kehtestada komisjoni ja liikmesriikide vaheliseks dialoogiks ja teabevahetuseks lahkarvamuste korral selgemad tähtajad.

omavahendite omaalgatuslikud ettemaksed;

Nõukogu määrus (EL, Euratom) nr 609/2014 ei sisalda sätet, mis võimaldaks omavahendite omaalgatuslikke ettemakseid. Siiski on esinenud juhtumeid, peamiselt seoses paranduseelarve hilinenud vastuvõtmisega (nt paranduseelarved AB8/2013, AB6/2016 ja AB6/2018), kui liikmesriigid on teinud oma riiklikud maksed pärast komisjoni nõusoleku taotlemist ja saamist enne maksetähtpäeva. Kui teatavad tingimused on olnud täidetud, ei ole komisjon sellistele maksetele vastuväiteid esitanud. Õiguskindluse huvides teeb komisjon ettepaneku see võimalus sõnaselgelt ette näha.

Artikli 13 lõike 2 teise lõigu kohased erandid kättesaadavaks tegemise kohustustest

Määruse nr 609/2014 artiklis 13 on sätestatud mahakandmismenetlus, mille abil hinnata liikmesriikide võimalikku finantsvastutust üle 100 000 euro suuruste traditsiooniliste omavahendite summade puhul, mida ei ole võimalik sisse nõuda. Nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2016/804, millega kõnealust määrust viimati muudeti, lisati artikli 13 lõike 2 teise lõiku võimalus vabastada liikmesriigid kohustusest teha liidu eelarve jaoks kättesaadavaks summad, mida ei ole võimalik sisse nõuda liidu finantshuve mõjutavate kriminaaluurimiste kahjustamise vältimise eesmärgil edasi lükatud raamatupidamisarvestusse kandmise või tollivõlgadest teatamise edasilükkamise tõttu. Alates 2016. aastal kehtestatud muudatusest ei

ole ükski liikmesriik komisjonile artikli 13 lõike 2 teise lõigu kohast mahakandmisjuhtumit esitanud. Komisjon jätkab selle valdkonna edasise arengu tähelepanelikku jälgimist, kuid praegu ei tundu muudatuste tegemine vajalik ega õigustatud.

Mahakandmisjuhtumite hindamine

Nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 609/2014 artikli 13 kohase mahakandmismenetlusega hinnatakse liikmesriikide võimalikku finantsvastutust üle 100 000 euro suuruste traditsiooniliste omavahendite summade puhul, mida ei ole võimalik sisse nõuda. Menetluse raames avaldab komisjon arvamust selle kohta, kas põhjused, miks traditsioonilisi omavahendeid ei olnud võimalik sisse nõuda, olenevad liikmesriigist endast või mitte. Komisjon vaatab mahakandmisaruanded läbi peamiselt selleks, et hinnata, kas liikmesriigid on näidanud traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud) kindlaksmääramisel ja ettevõtjatelt sissenõudmisel üles nõuetekohast hoolsust. Komisjon on alati püüdnud esitada oma kommentaarid mahakandmisaruannete kohta õigel ajal. Nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 609/2014 artikli 13 lõike 4 kohaselt peab komisjon esitama oma märkused kuue kuu jooksul pärast vajaliku teabe saamist. Praegu on see komisjoni jaoks ainus õiguslik tähtaeg ning komisjon on sellest alati kinni pidanud.

Komisjon möönab, et üksikute mahakandmisjuhtumite hindamine nõuab sageli liikmesriikidega teabe korduvat vahetamist, mida saaks liikmesriikide ja komisjoni ühiste jõupingutustega kiirendada. Veelgi olulisem on see, et õiguslikke tähtaegu ei ole seni kohaldatud liikmesriikide taotluste suhtes, et komisjon vaataks oma esialgse hinnangu läbi, mistõttu on need toonud mõnikord kaasa märkimisväärse viivituse. Seetõttu teeb komisjon ettepaneku kehtestada liikmesriikidega suhtlemiseks täiendavad siduvad tähtajad.

Kogurahvatulul ja käibemaksul põhinevate omavahendite korrigeerimine

Praegu peavad liikmesriigid tegema eelmise eelarveaasta käibemaksupõhiste omavahendite ja kogurahvatulul põhinevate omavahendite korrigeeritud summad („saldo“) kättesaadavaks aasta n+ 1 juuni esimeseks tööpäevaks. Korrigeeritud kogusumma jaotatakse liikmesriikide vahel vastavalt nende osale kogurahvatulul põhinevates omavahendites kohe ümber, et vältida olukorda, kus liikmesriigid maksavad ennetavalt suuri summasid ja saavad oma osa pärast korrigeerimist ümberjaotatavast kogusummast kätte alles kuid hiljem. Need iga-aastased korrigeerimised on ELi eelarve suhtes täiesti neutraalsed, kuid neil võib olla märkimisväärne finantsmõju liikmesriikidele. Prognoositavuse parandamiseks ja siseriiklike eelarvemenetluste hõlbustamiseks on mitu liikmesriiki taotlenud menetluse muutmist. Asjakohane on esitada vastav muudatusettepanek, millega nihutatakse liikmesriikide kohustus teha korrigeeritud summad kättesaadavaks edasi järgmisse aastasse, kuigi see lükkaks vastavalt edasi ka negatiivselt korrigeeritud summade laekumise liikmesriikidele. Liikmesriigid ei ole selle edasilükkamise kohta vastuväiteid esitanud.

Omavahendite kättesaadavaks tegemise sätete liitmine.

Uus omavahendeid käsitlev otsus, mis ootab praegu liikmesriikide heakskiitu, sisaldab juba uut, plastpakendijäätmetel põhinevat omavahendit, samuti on esitatud ettepanek võtta vastu vastav kättesaadavaks tegemist käsitlev nõukogu määrus [MAR2, nr 2018/0131], mis on nõukogus ja Euroopa Parlamendis arutamisel.

Kooskõlas 16. detsembri 2020. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega kavatseb komisjon esitada ettepaneku digimaksu, piiril kohaldatava süsinikdioksiidi kohandusmehhanismi ja läbivaadatud ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kohta ning nendega kaasneva ettepaneku kehtestada selle alusel 2021. aasta juuniks uued omavahendid, mida saaks võtta kasutusele hiljemalt 1. jaanuariks 2023.

Kõik omavahendite kättesaadavaks tegemist reguleerivad sätted, sealhulgas uute omavahendite kättesaadavaks tegemist käsitlevad uued kavandatavad määrused, tuleks edaspidi läbivaatamise käigus liita.

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL, Euratom) nr 609/2014, et suurendada prognoositavust liikmesriikide jaoks ja täpsustada vaidluste lahendamise menetlusi traditsiooniliste omavahendite, käibemaksupõhiste omavahendite ja kogurahvatulul põhinevate omavahendite kättesaadavaks tegemisel

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 322 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 106a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust[10],

võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja arvamust

ning arvestades järgmist:

1. Kuigi nõukogu määrus (EL, Euratom) nr 609/2014[11] on andnud ELi rahastamise mehhanismile kindla ja stabiilse vundamendi, oleks soovitav parandada omavahendite kättesaadavaks tegemise vallas kehtivaid sätteid, et eelkõige suurendada prognoositavust liikmesriikide jaoks ja täpsustada vaidluste lahendamise menetlusi.

2. Praegu haldavad komisjoni nimel avatud omavahendite kontosid ainult liikmesriigid. Omavahendite kogumiseks kasutatavate pangakontode arvu vähendamine suurendaks tõhusust ja võimaldaks rahavoogude juhtimist ühtlustada. Omavahendite haldamise ajakohastamiseks peaks komisjonil olema võimalik luua omavahendite keskne konto.

3. Määrus (EL, Euratom) nr 609/2014 ei luba liikmesriikidel teha omaalgatuslikke ettemakseid. Varem on mõni liikmesriik komisjonilt nõusoleku saanuna tasunud omavahendite osamaksed omaalgatuslikult enne maksetähtpäeva. Õiguskindluse huvides peaks liikmesriikidel olema võimalus teha juhtumipõhiselt omaalgatuslikke ettemakseid, kui nad teavitavad sellest eelnevalt komisjoni. Oleks õiglane, et kui mõni liikmesriik seda võimalust kasutab, ei peaks teised liikmesriigid kandma omaalgatuslikest ettemaksest tulenevaid kulusid, näiteks seoses negatiivse intressiga.

4. Siseriiklike eelarvemenetluste prognoositavuse suurendamiseks tuleks tähtpäev, milleks liikmesriigid peavad tasuma eelmise eelarveaasta käibemaksupõhiste ja kogurahvatulul põhinevate omavahendite korrigeeritud summad, üle viia järgmise aasta märtsi.

---

[10] ELT C , , lk .

[11] Nõukogu 26. mai 2014. aasta määrus (EL, Euratom) nr 609/2014 meetodite ja menetluse kohta, millega tehakse kättesaadavaks traditsioonilised, käibemaksupõhised ja kogurahvatulul põhinevad omavahendid, ning muude sularahavajaduste rahuldamiseks vajalike meetmete kohta (ELT L 168, 7.6.2014, lk 39).

5. Et liidu eelarve oleks stabiilne ja võimaldaks rahastada liidu poliitikaeesmärke, tuleks viiviste arvestamisega tagada see, et omavahendid tehakse kättesaadavaks õigeaegselt ja täielikult.

6. Praegu kehtivat määra, millest allapoole jäävaid viivisesummasid loobutakse sisse nõudmast, tuleb kohandada. Summat, mille puhul viiviste sissenõudmisest loobutakse, tuleks suurendada, et parandada sissenõudmismenetluse kulutasuvust.

7. Et tagada viiviste proportsionaalsus, säilitades samal ajal hoiatava mõju, on määruses (EL, Euratom) nr 609/2014 ette nähtud viivise suurenemise ülempiir 16 protsendipunkti üle baasmäära. Ülempiiri 16 protsendipunkti kohaldatakse üksnes kõigi juhtumite suhtes, mis on saanud teatavaks pärast nõukogu määruse (EL, Euratom) 2016/804 jõustumist[12]. Seetõttu ei saa juhtumite puhul, mis olid teada juba enne määruse 2016/804 jõustumist ja kus on kaalul eriti suured viivisesummad, seda ülempiiri kohaldada, sõltumata sellest, kas viivisesummast on juba liikmesriikidele teatatud või mitte. Sellisel juhul on liikmesriigid endiselt kohustatud maksma viiviseid, mis ei ole tasumisele kuuluva põhisummaga proportsionaalsed. Et täpsustada ja lihtsustada määruse (EL, Euratom) nr 609/2014 asjakohaseid sätteid, tuleks viivise suurenemise 16-protsendipunktist ülempiiri kohaldada kõikide viivisesummade suhtes, millest ei ole liikmesriigile teatatud enne käesoleva määruse jõustumist.

8. Määruse (EL, Euratom) nr 609/2014 artikli 6 lõike 3 teises lõigus osutatud eraldi raamatupidamisarvestuse usaldusväärse haldamise huvides tuleb tagatiseta summasid hinnata ja need regulariseerida mõistliku aja jooksul. Seetõttu tuleks muuta määruse (EL, Euratom) nr 609/2014 sätteid, mis käsitlevad summasid, mida ei ole võimalik sisse nõuda, et kehtestada üldine tähtaeg, mille jooksul tuleb summad eraldi raamatupidamisarvestusest kustutada, tagades sel viisil, et juhtumeid, mille üle peetakse eraldi raamatupidamisarvestust, vaadatakse korrapäraselt läbi.

9. Määruse (EL, Euratom) nr 609/2014 artikli 13 lõikes 4 on ette nähtud vaid üksainus tähtaeg: komisjon peab edastama oma märkused asjaomasele liikmesriigile kuue kuu jooksul pärast seda, kui asjaomane liikmesriik on aruande kätte saanud. Mahakandmisaruannete läbivaatamise kiirendamiseks ning selleks, et liikmesriigi otsust jätta kättesaadavaks tegemata traditsiooniliste omavahendite summa, mida ei ole võimalik sisse nõuda, saaks kiiresti ja läbipaistvalt hinnata, tuleks komisjonile ja liikmesriikidele kehtestada täiendavad menetlustähtajad.

10. Et parandada läbipaistvust ja täpsustada liikmesriikide kaitseõigusi, tuleks juhuks, kui liikmesriigi ja komisjoni vahel tekib traditsiooniliste omavahendite kättesaadavaks tegemise küsimuses lahkarvamus, näha määruses (EL, Euratom) nr 609/2014 ette läbivaatamismenetlus. Samuti tuleks vastu võtta sätted, millega kajastada praegust reservatsiooniga maksmise tava, mis annab võimaluse algatada komisjoni vastu ELi toimimise lepingu artikli 268 ja artikli 340 teise lõigu kohaselt alusetu rikastumise hagi.

11. Määruse (EL, Euratom) nr 609/2014 artikleid 6 ja 10a tuleks muuta, et jätta välja viide Ühendkuningriigile võimaldatavale korrektsioonile ja lisada Saksamaa

[12] Nõukogu 17. mai 2016. aasta määrus (EL, Euratom) 2016/804, millega muudetakse määrust (EL, Euratom) nr 609/2014 meetodite ja menetluse kohta, millega tehakse kättesaadavaks traditsioonilised, käibemaksupõhised ja kogurahvatulul põhinevad omavahendid, ning muude sularahavajaduste rahuldamiseks vajalike meetmete kohta (ELT L 132, 21.5.2016, lk 85).

kooskõlas nõukogu otsusega (EL, Euratom) 2020/2053 kindlasummalisest korrektsioonist kasusaajate hulka[13].

12. Määrust (EL, Euratom) nr 609/2014 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL, Euratom) nr 609/2014 muudetakse järgmiselt.

(1) Artikli 6 lõike 3 kolmanda lõigu sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„Võttes arvesse mõju, mida käibemaksupõhistele ja kogurahvatulul põhinevatele omavahenditele avaldab Taani, Saksamaa, Madalmaade, Austria ja Rootsi brutomaksete vähendamine, kantakse nimetatud vahendid esimeses lõigus nimetatud raamatupidamisarvestusse järgmiselt:“.

(2) Artikli 9 lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Iga liikmesriik kannab omavahendid artiklites 10, 10a ja 10b sätestatud korras kontole, mis on avatud komisjoni nimel liikmesriigi riigikassas või riigi keskpangas, või kesksele kontole, mille komisjon avab selleks otstarbeks vabalt valitud finantsasutuses. Ilma et see piiraks kolmandas lõigus osutatud negatiivse intressi kohaldamist, võib seda kontot debiteerida ainult komisjoni korraldusel.“

(3) Artikkel 10a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 10a

Käibemaksupõhiste ja kogurahvatulul põhinevate omavahendite kättesaadavaks tegemine

1. Võttes arvesse mõju, mida käibemaksupõhistele ja kogurahvatulul põhinevatele omavahenditele avaldab Taani, Saksamaa, Madalmaade, Austria ja Rootsi brutomaksete vähendamine, kantakse nimetatud vahendid kontole iga kuu esimesel tööpäeval kaheteistkümnendikosadena asjaomastest eelarve kogusummadest konverteerituna omavääringusse eelarveaastale eelneva kalendriaasta viimasel ametliku noteeringu päeval kehtiva, *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias avaldatud vahetuskursi alusel.

2. Erivajadusteks, mis on seotud Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi kulude maksmisega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 1307/2013,[14] ning olenevalt liidu sularahapositsioonist võib komisjon paluda liikmesriikidel kanda eelarveaasta esimeses kvartalis ettemaksena kuni kahe kuu võrra varem kontole käibemaksupõhiste ja kogurahvatulul põhinevate omavahendite eelarvelistest summadest ühe kaheteistkümnendiku või osa sellest, võttes arvesse

[13] Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta otsus (EL, Euratom) 2020/2053, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2014/335/EL, Euratom (ELT L 424, 15.12.2020, lk 1).

[14] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 608).

mõju, mida nimetatud vahenditele avaldab Taani, Saksamaa, Madalmaade, Austria ja Rootsi brutomaksete vähendamine.

Ilma et see piiraks kolmanda lõigu kohaldamist, võib komisjon erivajadusteks, mis on seotud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kulude maksmisega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 1303/2013,[15] ning olenevalt liidu sularahapositsioonist, paluda liikmesriikidel kanda eelarveaasta esimese kuue kuu jooksul ettemaksena varem kontole käibemaksupõhiste ja kogurahvatulul põhinevate omavahendite eelarvelistest summadest kuni täiendava poole ühest kaheteistkümnendikust, võttes arvesse mõju, mida nimetatud vahenditele avaldab Taani, Saksamaa, Madalmaade, Austria ja Rootsi brutomaksete vähendamine.

Kogusumma, mille komisjon võib paluda liikmesriikidel kanda sama kuu jooksul esimese ja teise lõigu alusel ettemaksena kontole, ei ole ühelgi juhul suurem kui kahele täiendavale kaheteistkümnendikosale vastav summa.

Pärast esimest kuut kuud ei tohi ühe kuu taotletav kanne olla suurem kui üks kaheteistkümnendik käibemaksupõhistest ja kogurahvatulul põhinevatest omavahenditest ning peab jääma eelarvesse selleks otstarbeks kavandatud summade piiresse.

Komisjon teatab sellest liikmesriikidele ette hiljemalt kaks nädalat enne esimese ja teise lõigu alusel taotletava kande tegemist.

Komisjon teatab liikmesriikidele oma kavatsusest taotleda sellise kande tegemist ette piisavalt aegsasti ja hiljemalt kuus nädalat enne teise lõigu alusel taotletava kande tegemist.

Lõiget 4, mis käsitleb iga aasta jaanuaris kontole kandmiseks ette nähtud summat, ning lõiget 5, mida kohaldatakse juhul, kui eelarvet ei ole enne eelarveaasta algust lõplikult vastu võetud, kohaldatakse kõnealuste ettemaksena tehtavate kannete suhtes.

Liikmesriik võib erandkorras ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel taotleda komisjonilt luba teha omavahendid kättesaadavaks omaalgatusliku ettemaksena, eelkõige aasta lõpus vastu võetava paranduseelarve korral. Liikmesriik esitab nõuetekohaselt põhjendatud taotluse vähemalt kolmenädalase etteteatamisega. Komisjon hindab taotlust, võttes arvesse komisjoni sularahapositsiooni ja likviidsusvajadust. Liikmesriik võib teha omaalgatusliku ettemakse üksnes pärast komisjonilt loa saamist. Kõik lisakulud, mis tulenevad osamakse ennetähtaegselt kättesaadavaks tegemisest, peab kandma omaalgatuslikku ettemakset taotlev liikmesriik.

3. Muudatuste tegemine käibemaksupõhiste omavahendite ühtses määras, kogurahvatulul põhinevate omavahendite määras, Taani, Saksamaa, Madalmaade, Austria ja Rootsi brutomaksete vähendamise rahastamises eeldab paranduseelarve lõplikku vastuvõtmist ning kõnealuste muudatuste alusel järelkorrigeeritakse pärast eelarveaasta algust kontole kantud kaheteistkümnendikosad.

---

[15] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

Sellised järelkorrektsioonid tehakse esimese kande ajal pärast paranduseelarve lõplikku vastuvõtmist, kui see võetakse vastu enne kuu 16. päeva. Muul juhul tehakse need teise kande ajal pärast paranduseelarve lõplikku vastuvõtmist. Erandina finantsmääruse artiklist 10 kantakse need järelkorrektsioonid asjaomase paranduseelarve eelarveaasta raamatupidamisarvestusse.

4. Iga eelarveaasta jaanuarikuu kaheteistkümnendikosad arvutatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 314 lõikes 2 osutatud eelarveprojektis ette nähtud summade põhjal, konverteerituna omavääringusse vahetuskursi alusel, mis kehtib eelarveaastale eelneva kalendriaasta 15. detsembrile järgneval esimesel ametliku noteeringu päeval; korrigeerimiseks tehakse kanne järgmisesse kuusse.

5. Kui eelarvet ei ole vähemalt kaks nädalat enne järgmise eelarveaasta jaanuarikuu kannet lõplikult vastu võetud, teevad liikmesriigid siiski iga kuu, kaasa arvatud jaanuari, esimesel tööpäeval kande ühe kaheteistkümnendikosa kohta viimati lõplikult vastu võetud eelarvesse kantud käibemaksupõhiste ja kogurahvatulul põhinevate omavahendite summast, võttes arvesse mõju, mida nimetatud vahenditele avaldab Taani, Saksamaa, Madalmaade, Austria ja Rootsi brutomaksete vähendamine. Tehtud kanded korrigeeritakse eelarve lõplikule vastuvõtmisele järgneval esimesel maksetähtpäeval, kui eelarve võetakse vastu enne asjaomase kuu 16. päeva. Muul juhul toimub korrigeerimine teisel maksetähtpäeval, mis järgneb eelarve lõplikule vastuvõtmisele.

6. Taani, Saksamaa, Madalmaade, Austria ja Rootsi brutomaksete vähendamise rahastamises ei tehta hilisemaid muudatusi, kui määruse (EL) nr 2019/516 artikli 2 lõike 2 kohased kogurahvatulu andmed muutuvad[16].“

(4) Artiklit 10b muudetakse järgmiselt:

(a) lõike 5 kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Komisjon teatab selle arvutuse tulemusel saadud summad liikmesriikidele enne korrektsioonide tegemiseks andmete esitamise aastale järgneva aasta 1. veebruari. Iga liikmesriik kannab netosumma artikli 9 lõikes 1 osutatud kontole selle aasta märtsi esimesel tööpäeval, mis järgneb aastale, mil komisjon teatas liikmesriikidele arvutuse tulemusena saadud summad.“;

(b) lisatakse lõige 7:

„7. Kui liikmesriik ja komisjon ei suuda käesoleva artikli lõike 2 esimese lõigu punktis c osutatud käibemaksupõhiste omavahendite erikorrigeerimises kokku leppida, võib liikmesriik taotleda, et komisjon vaataks oma hinnangu artikli 13b kohaselt läbi.“

(5) Artiklit 12 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Alla 1 000 euro suuruste viivisesummade sissenõudmisest loobutakse.“;

(b) lõike 5 kolmas lõik asendatakse järgmisega:

[16] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. märtsi 2019. aasta määrus (EL) 2019/516 kogurahvatulu turuhindades arvutamise ühtlustamise kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/130/EMÜ, Euratom ja nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1287/2003 (ELT L 91, 29.3.2019, lk 19).

„Esimese ja teise lõigu kohane suurendamine kokku ei tohi ületada 16 protsendipunkti. Suurendamise piirangut 16 protsendipunktini kohaldatakse kõigi juhtumite suhtes, mille puhul ei ole liikmesriigile viivisesummast teatatud enne... *[lisada kuupäev – käesoleva (muutva) määruse jõustumise kuupäev]*. Suurendatud määra kohaldatakse kogu viivitusaja suhtes.“

(6) Artiklit 13 muudetakse järgmiselt:

(a) lõike 2 viies lõik asendatakse järgmisega:

„Osaliste maksete laekumisel algab maksimaalselt viieaastane ajavahemik viimase makse tegemise kuupäevast, kui sellega võlg ei kustunud. Olenemata halduskaebusest, kohtumenetlusest või osalistest maksetest ei tohi ületada kümneaastast ajavahemikku alates kuupäevast, mil summa artikli 2 kohaselt kindlaks määrati.“;

(b) lõike 4 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Kui komisjon peab vajalikuks taotleda lisateavet, arvestatakse kuuekuulist tähtaega taotletud lisateabe kättesaamise kuupäevast. Asjaomane liikmesriik esitab lisateabe kolme kuu jooksul.“

(c) lisatakse lõige 5:

„5. Kui liikmesriik ja komisjon ei suuda käesoleva artikli lõike 2 esimeses lõigus osutatud tingimustes kokku leppida, võib liikmesriik taotleda, et komisjon vaataks oma hinnangu artikli 13b kohaselt läbi.“

(7) Lisatakse IIIa peatükk:

„IIIA PEATÜKK

RESERVATSIOONIGA MAKSE JA LÄBIVAATAMISMENETLUS

Artikkel 13 a

Reservatsiooniga makse

1. Kui liikmesriigi ja komisjoni vahel tekib artikli 10b lõikes 7 või artikli 13 lõikes 5 osutatud lahkarvamus või lahkarvamus muude liidu eelarvesse laekuvate traditsiooniliste omavahendite summade suhtes, võib liikmesriik esitada vaidlustatud summa maksmisel komisjoni seisukoha suhtes reservatsiooni.

2. Reservatsiooniga makse tegemine artiklis 9 osutatud kontole peatab artikli 12 kohase ajavahemiku, mille eest arvestatakse viiviseid.

Artikkel 13b

Läbivaatamismenetlus

1. Kui liikmesriigi ja komisjoni vahel tekib artikli 13 lõikes 5 osutatud lahkarvamus või lahkarvamus muude liidu eelarvesse laekuvate traditsiooniliste omavahendite summade suhtes, võib liikmesriik taotleda, et komisjon vaataks kolme kuu jooksul alates taotluse saamisest oma hinnangu läbi. Kui liikmesriigi ja komisjoni vahel tekib artikli 10b lõikes 7 osutatud lahkarvamus, võib liikmesriik taotleda, et komisjon vaataks kahe kuu jooksul alates taotluse saamisest oma hinnangu läbi. Taotluses täpsustatakse, mis põhjusel läbivaatamist taotletakse, ja lisatakse tõendavad dokumendid, välja arvatud artikli 10b lõikes 7 osutatud juhtudel. Taotlus ja sellele

järgnev menetlus ei muuda liikmesriikide kohustust teha omavahendid liidu eelarve jaoks kättesaadavaks siis, kui need kuuluvad tasumisele.

2. Kuue kuu jooksul alates lõikes 1 sätestatud taotluse saamisest edastab komisjon liikmesriigile oma märkused taotluses esitatud põhjuste kohta. Kui komisjon peab vajalikuks taotleda lisateavet, arvestatakse kuuekuulist tähtaega taotletud lisateabe kättesaamise kuupäevast. Asjaomane liikmesriik esitab lisateabe kolme kuu jooksul. Kui liikmesriigi ja komisjoni vahel tekib artikli 10b lõikes 7 osutatud lahkarvamus, edastab komisjon liikmesriigile oma märkused taotluses esitatud põhjuste kohta kolme kuu jooksul alates taotluse saamisest.

3. Kui liikmesriigil ei ole võimalik läbivaatamismenetluse jaoks asjakohast lisateavet esitada, võib ta taotleda, et komisjon vastaks olemasoleva teabe põhjal. Kuuekuulist tähtaega hakatakse sel juhul arvestama kõnealuse taotluse kättesaamise kuupäevast.

4. Kui liikmesriik esitab komisjoni poolt määruse 1553/89 artikli 9 lõike 1a kohaselt vastu võetud otsuse peale tühistamishagi ja kui komisjon ei ole sama käibemaksukorrektsiooni läbivaatamise menetluse raames veel vastanud, peatab komisjon läbivaatamismenetluse kuni Euroopa Liidu Kohtu lõpliku otsuseni.“

Artikkel 2

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTSSELGITUS – „TULUD“ EELARVE TULUPOOLELE MÕJU AVALDAVATE ETTEPANEKUTE JAOKS

1. ETTEPANEKU NIMETUS

Määruse (EL) nr 609/2014 muutmine

2. EELARVEREAD

Tulude eelarverida (peatükk/artikkel/punkt):

Jaotised 1 ja 2 (21. peatükk) ning artikkel 410

3. FINANTSMÕJU

☐ Ettepanekul puudub finantsmõju.

× Ettepanekul puudub finantsmõju kuludele, küll aga on sellel mõju tuludele

☐ Ettepanekul on finantsmõju sihtotstarbelistele tuludele

Mõju on järgmine:

(miljonites eurodes, üks koht pärast koma)

Tulude eelarverida	Mõju tuludele[17]	XX kuud alates pp/kk/aaaa *(kui on kohaldatav)*	Aasta N
Jaotis 1	-		2021
Jaotis 2/ Peatükk 21	-		2021
Artikkel 410	*Määratakse hiljem*		2021

Olukord pärast meetme rakendamist					
Tulude eelarverida	2022	2023	2024	2025	2026
Jaotis 1	-	-	-	-	-
Jaotis 2/ Peatükk 21	-	-	-	-	-
Artikkel 410					

4. PETTUSEVASTASED MEETMED

Meetmeid ei võeta.

[17] Traditsiooniliste omavahendite (põllumajandussaaduste tollimaksud, suhkru- ja tollimaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.

5. MUUD MÄRKUSED

Ettepaneku eesmärk on tugevdada ja parandada nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 609/2014 toimimist. Eelkõige nähakse selles ette haldusmeetmed, et hõlbustada liikmesriikide jaoks omavahendite kättesaadavaks tegemist. Need hõlmavad meetmeid omavahendite kättesaadavaks tegemise prognoositavuse suurendamiseks, näiteks võimalust teha makseid omaalgatusliku ettemaksena või saldo arvutamisel ette pandud muudatused.

Kummalgi ettepanekul ei ole mõju eelarvele. Säte, millega nähakse ette, et liikmesriigid teevad korrigeeritud summad kättesaadavaks järgmiseks aastaks (N+ 2), on eelarveneutraalne, kuna liikmesriikide maksekohustus lihtsalt kantakse üle järgmisse eelarveaastasse. Seega jäävad saldo arvutamise üldised põhimõtted ELi eelarve suhtes neutraalseks.

Ettepanekuga nähakse ette ka teatavad menetluslikud muudatused, st kodifitseeritakse konstruktiivse dialoogi menetlus ning komisjoni ja liikmesriikide vaheline teabevahetus vaidluste korral. Läbivaatamismenetlusega püütakse parandada omavahendite kättesaadavaks tegemist, tagades komisjoni ja liikmesriikide vahelises koostöös ja teabevahetuses selguse ja läbipaistvuse. Kavandatud läbivaatamismenetlusel ei ole liidule finantsmõju.

Ettepanekuga laiendatakse viivise suurendamise ülempiiri kõigile juhtumitele. Nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2016/804 on juba ette nähtud viivise suurendamise ülempiir 16 protsendipunkti üle baasmäära (16-protsendipunktine ülempiir). Seda piirangut ei kohaldata siiski enne 1. oktoobrit 2016 teada olnud juhtumite suhtes. Viivise ülempiiri laiendamine kõikidele juhtumitele toob kaasa ELi eelarvesse laekuva viivisetulu vähenemise. Eelmiste aastate (alates nõukogu määruse 2016/804 jõustumisest) võrdlussummade põhjal arvutatud finantsmõju on hinnanguliselt 27,5 miljonit eurot aastas.